WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W KATOWICACH

ul. Wita Stwosza 2
40-036 Katowice

tel. (32) 251-80-40, tel./fax (32) 251-55-54
e-mail: sekretariat@katowice.wios.gov.pl
www.katowice.wios.gov.pl

Katowice, 10.09.2015 roku

Informacja Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach dotycząca głównych przyczyn złej jakości powietrza w województwie śląskim

Każdego roku w okresie sezonu grzewczego, trwającego od września do kwietnia, stacje monitoringowe jakości powietrza Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach wykazują przekraczanie dopuszczalnych norm dla **pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(α)pirenu.**

Liczba dni z przekroczoną normą dobową dla pyłu zawieszonego PM10, określoną na poziomie **50 µg/m^3**, wynosiła w 2014 roku w obszarach zabudowy mieszkaniowej **od 53 do 144 dni**.

Przy szczególnie niekorzystnych warunkach pogodowych (niskie temperatury i bezwietrznie) stężenia pyłu zawieszonego przekraczają wielokrotnie dopuszczalną normę i każdego roku ostrzegamy społeczeństwo o niebezpieczeństwie przekroczenia wartość progowej **200 µg/m^3** wskazującej na niebezpieczeństwo wystąpienia poziomu alarmowego **(od 300 µg/m^3),** który również jest przekraczany.

Przekroczone są również normy dla jeszcze bardziej szkodliwego dla naszego zdrowia pyłu PM2,5 (norma roczna **25 µg/m^3**) oraz rakotwórczego benzo(a)pirenu (norma roczna **1 ng/m^3**).

Główną przyczyną złej jakości powietrza w okresie sezonu grzewczego jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych, czyli tzw „niska emisja" ze względu na małą wysokość kominów, z których emitowane są zanieczyszczenia.

Na terenie Śląska, poza emisją z budynków indywidualnych, występującą głównie w małych i średnich miejscowościach, problem tego typu emisji występuje również w dużych miastach, i związany jest ze starą zabudową mieszkaniową wielorodzinną (tzw. „familoki").

Ta szkodliwa emisja powodowana jest głównie spalaniem paliw złej jakości, w bardzo wielu przypadkach w starych paleniskach, o słabych parametrach energetycznych. Podobny problem występuje również w małych firmach produkcyjno-usługowych, z których emisja nie wymaga uzyskania pozwolenia.

W okresie od maja do września przekroczenia normy dla pyłu zawieszonego występują sporadycznie, ale wysokie i bardzo wysokie poziomy stężeń w okresie zimowym powodują przekroczenie normy rocznej wynoszącej **40 µg/m^3**.

W mniejszym stopniu na złą jakość powietrza w naszym otoczeniu wpływa emisja przemysłowa (czyli tzw. punktowa) oraz transport (emisja liniowa).

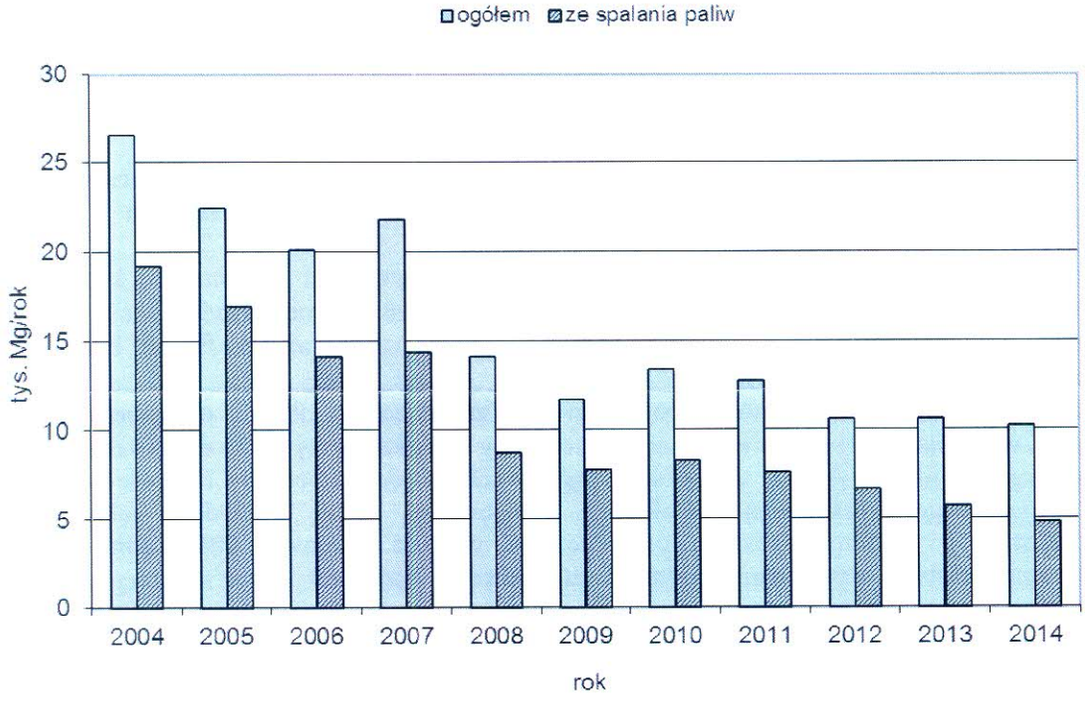
W województwie śląskim, w okresie ostatnich 10 lat, emisja pyłów do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych spadła z poziomu **27 tys. ton/rok (2004)** do poziomu około **11 tys. ton/rok (lata 2012-2014)**, co zobrazowano na wykresie.

Delegatura WIOŚ w Bielsku-Białej
ul. Partyzantów 117
43-316 Bielsko-Biała

tel. (33) 812-44-92, (33) 812-30-37,
tel./fax (33) 812-49-30
e-mail: bielsko@katowice.wios.gov.pl

Delegatura WIOŚ w Częstochowie
ul. Rząsawska 24/28
42-200 Częstochowa

tel. (34) 364-35-12, (34) 364-35-17, (34) 364-35-23,
tel./fax (34) 360-42-80
e-mail: czestochowa@katowice.wios.gov.pl

Wykres: Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w województwie śląskim w latach 2004-2014 (źródło: GUS)

Działania zmierzające do poprawy jakości powietrza zostały określone w czterech Programach Ochrony Powietrza (POP), uchwalonych przez Sejmik Województwa Śląskiego. Ostatni POP został uchwalony w listopadzie 2014 roku. W ramach realizacji POP przewiduje się m.in.:

- rozbudowę i integrację sieci ciepłowniczej, czyli podłączenie jak największej liczby budynków mieszkalnych do sieci ciepłowniczej,
- wyeliminowanie spalania paliw złej jakości w piecach domowych,
- wyeliminowanie spalania odpadów w paleniskach domowych,
- ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych oraz ograniczanie emisji ze źródeł przemysłowych.

Zadania określone w POP powinny być realizowane przede wszystkim przez gminy województwa śląskiego, ale każdy mieszkaniec województwa może przyczynić się do poprawy jakości powietrza, mając na uwadze zakres zadań przewidywanych do realizacji.

W sprawach związanych z możliwościami dofinansowania podłączenia budynku mieszkalnego do sieci ciepłowniczej lub wymianą starego paleniska na nowoczesne, o znacznie mniejszym poziomie emisji zanieczyszczeń do powietrza, należy skontaktować się z urzędem miasta/gminy lub Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Występujące w okresie lata przekroczenia ***ozonu*** *związane są przede wszystkim z dużym nasłonecznieniem oraz wysokimi temperaturami i obecnością w powietrzu tzw. prekursorów ozonu (m.in. tlenki azotu, węglowodory). Na to zanieczyszczenie mamy znacznie mniejszy wpływ niż na emisje pyłów.*